

Keskustelunavauksia alueiden Suomeen -raportti

Heli Ponto, FT

Asiantuntija

Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Keskustelunavaus aluepolitiikan uudistamiseksi

- Tunnistetaan Suomen aluekehitykseen vaikuttavia ilmiöitä ja tulevaisuuden kehityskulkuja vuoteen 2030.
- Hahmoteltiin aluekehittämisen uusia välineitä.
- Keskustelunavauksessa pyritään moninäkökulmaiseen visiointiin sekä uuden retoriikan ja ideoiden löytämiseen.

Käytetyt käsitteet

- Paikkaperustaisella aluekehittämisellä tarkoitetaan strategista politiikkaa, jossa tunnistetaan paikallisia ongelmia ja voimavaroja, ja jossa kehitetään aluetta poikkihallinnollisesti laajassa kumppanuudessa alueen toimijoiden kanssa.
 - Lähtökohtana on ajatus, että alueen instituutiot, toimijat, yritykset sekä asukkaat tuntevat parhaiten paikalliset olosuhteet.
- Aluepolitiikalla viitataan tavoitteisiin ja päätöksentekoon, jolla alueiden kehittämiseen vaikutetaan.
- Aluekehittämisellä viitataan toimenpiteisiin, joita tehdään aluepoliittisten päämäärien saavuttamiseksi.

Näkökulma

- Tarkastelu neljän näkökulma kautta
 - 1) osallistuva yhteisöllisyys elinvoimaisuuden tukena
 - 2) elinkeinoelämän mahdollisuudet
 - 3) digitaalisuuden mahdollisuudet
 - 4) aluekehittäjien uudistuvat roolit ja tieto aluekehittämisessä

Kaksi skenaariota Suomen aluekehityksen tulevaisuudesta vuodelle 2030

- **Skenaario 1:**
 - ”Alueiden verkostomainen Suomi, jossa elinvoimaa on erikokoisilla kaupunkiseuduilla ja maaseuduilla”
- **Skenaario 2:**
 - ”Elinvoimaisuus on keskittynyt suurille kaupunkiseuduille”

Ratkaisuehdotuksia uudistuvaan aluekehittämiseen

Ratkaisut ryhmitelty näkökulmien mukaisesti:

- 1) osallistuva yhteisöt alueellista elinvoimaa tekemässä digitaalisesti ja reaali maailmassa
- 2) elinkeinoelämän uudet porkkanat
- 3) digitalisaatio ja digitaalinen tietopohja paikkaperustaista aluekehittämistä tukemassa
- 4) tiedolla johtamisen verkostot aluekehittäjien ja alueellisen kasvun tueksi

Keskeisiä nostoja aluepolitiikan uudistamiseen 1/2

- Aluepolitiikan uudistaminen vaatii uutta yhteistä ajattelua, johon tarvitaan mukaan aluekehittämisestä vastaavat tahot. Lähtökohtana on mahdollistaa **paikkaperustainen aluekehittäminen**, johon sisältyvät elinvoimapolitiikan näkökulmat. Paikkaperustaisuus edellyttää, että ratkaisut voivat olla räätälöityjä alueiden tarpeiden mukaan.
- Valtion keskeinen tehtävä myös tulevaisuudessa on alueiden hyvinvoinnin ja kasvun **edellytysten luominen ja menestystarinoiden mahdollistaminen**. Valtio ei voi olla yksin menestyksen tekijä, mutta toimii myönteisten sattumien mahdollistajana.

Keskeisiä nostoja aluepolitiikan uudistamiseen 2/2

- Aluekehittäjien, tutkijoiden, yritysten ja päättäjien välillä tarvitaan **vuorovaikutusta aluekehittämisen kokonaiskuvan ymmärtämiseksi ja näyttöön perustuvan politiikan edistämiseksi.**
- Aluepolitiikan suuntia ja aluepoliittisia keinoja on tärkeä hahmotella nyt, kun esimerkiksi EU:n koheesiopolitiikan uudistus ja tuleva maakuntauudistus, vaikuttavat alueiden tulevaisuuteen. **Kaikkien alueiden hyvinvointi ja menestys tulee mahdollistaa myös tulevaisuudessa.**

Linkki julkaisuun

Suora linkki julkaisuun:

[https://tem.fi/julkaisu?pubid=URN:
ISBN:978-952-327-315-3](https://tem.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-327-315-3)

#elinvoimapolitiikka

Kiitos!